

Sygn. akt VIII U 2/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Graul

Protokolant: Katarzyna Busz

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2013 r. w Gdańsku

sprawy E. C.

z udziałem zainteresowanego J. M. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o ustalenie nieistnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania E. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 25 października 2012 r. nr (...) - (...) i decyzji z dnia 03 grudnia 2012r. nr (...) - (...)

1. umarza postępowanie odwoławcze od decyzji z dnia 25 października 2012r. wobec wydania decyzji z dnia 03 grudnia 2012r.

2. oddala odwołanie od decyzji z dnia 03 grudnia 2012r.

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VIII U 2/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 października 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. objął J. M. (1) ubezpieczeniami społecznymi tj. emerytalnym, rentowymi i wypadkowym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia na rzecz płatnika E. C. w okresie od 02 kwietnia 2001 r. do nadal.

Decyzją z dnia 03 grudnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., w związku z wnioskiem płatnika z dnia 22 listopada 2012 r., zmienił częściowo decyzję z dnia 25 października 2012 r. w zakresie daty początkowej podlegania ubezpieczeniom, wskazując, iż J. M. (1) u płatnika składek E. C. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy zlecenia od 01 stycznia 2006 r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż zgodnie z art.9 ust 4a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 205, poz. 1585) dodanym przez art.1 pkt 5 lit. c przez ustawę z dnia 23 grudnia 1999 r. (Dz. U. z 1999, nr 110, poz. 1256)

zmieniającą niniejszą ustawę z dniem 30 grudnia 1999 r. osoby, które mają ustalone prawo do emerytury lub renty zawarły umowy zlecenia po 13 stycznia 2000 r. podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu.

Od powyższych decyzji odwołanie wniosła płatnik składek E. C. zaskarżając je w całości i wnosząc o ich uchylenie. Wnioskodawczyni podniosła m.in, że J. M. (1) wykonuje w firmie (...) pracę w oparciu o umowę zlecenia, zawartą w dniu 01.10.1999 r., przedłużoną w dniu 01.01.2000 r. oraz w dniu 01.01.2006 r. Zdaniem płatnika składek kolejne umowy zlecenia były jedynie przedłużeniem pierwszej umowy, tj. zawartej dnia 01 października 1999r. Płatnik wskazała, iż w każdej następnej umowie charakter usługi i zakres pozostał od 1999 r. bez zmian, a zmianie podlegała jedynie wysokość wynagrodzenia.

Postanowieniem z dnia 06 lutego 2013 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku połączył sprawy prowadzone pod sygnaturami akt VIII U 114/13 oraz VIII U 2/13 do wspólnego rozpoznania i łącznego orzekania i postanowił prowadzić je dalej pod sygnaturą akt VIII U 2/13.

Postanowieniem z dnia 20 marca 2013 r. Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹¹ § 1 i 2 k.p.c. wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego J. M. (1) (k. 66)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

Płatnik E. C. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...). W ramach prowadzonej działalności gospodarczej zajmuje się świadczeniem usług z zakresu administracji i wynajmem pomieszczeń biurowych oraz magazynów.

Płatnik E. C. zawarła z ubezpieczonym J. M. (1) szereg umów zlecenia:

- na okres zatrudnienia od dnia 01 października 1999 r. do dnia 31 grudnia 1999 r.
- na okres zatrudnienia od dnia 03 stycznia 2000 r. do dnia 31 grudnia 2005 r.
- na okres zatrudnienia od dnia 01 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r.,
- na okres zatrudnienia od dnia od 01 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r.
- na okres zatrudnienia od dnia 01 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r.
- na okres zatrudnienia od dnia 01 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2011 r.
- na okres zatrudnienia od dnia 01 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r.

Przedmiotem umów były samodzielne prace konserwacyjne sprzętu przeciwpożarowego na terenie firmy (...). Wszystkie umowy były tej samej treści zmieniała się w nich jedynie stawka wynagrodzenia.

J. M. (1) został zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania umowy zlecenia na rzecz płatnika składek E. C. w okresie od 01 stycznia 1999 r. do 31 marca 2001 r. oraz od 02 kwietnia 2001 r.

W związku z ponownym zgłoszeniem zainteresowanego do ubezpieczenia zdrowotnego po dniu 13.01.2000 r. pozwany ustalił, iż zgłoszenie z dniem 02 kwietnia 2001 r. rodzi obowiązek ubezpieczeń społecznych.

W dniu 27 sierpnia 2012 r. pozwany organ rentowy wszczął postępowanie w sprawie ustalenia okresu podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia. Płatnik E. C. odebrała zawiadomienie w dniu 28 sierpnia 2012 r. jednak nie złożyła żadnych wyjaśnień, czy też dowodów w sprawie.

W związku z powyższym zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 25 października 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. stwierdził, iż J. M. (1) u płatnika składek E. C. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu,

rentowym, wypadkowemu jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia w okresie od dnia 02 kwietnia 2001 r. do nadal.

Płatnik składek E. C., pismem z dnia 22 listopada 2012 r., do którego dołączyła protokoły kontroli oraz kopie umów zlecenia, wniosła o uchylenie decyzji z dnia 25 października. W uzasadnieniu wskazała, iż kolejne umowy zlecenia były jedynie przedłużeniem pierwszej umowy, tj. zawartej dnia 01 października 1999 r.

Zaskarżoną decyzją z dnia 03 grudnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., w związku z wnioskiem płatnika z dnia 22 listopada 2012 r., zmienił częściowo decyzję z dnia 25 października 2012 r. w zakresie daty początkowej podlegania ubezpieczeniom, wskazując, iż J. M. (1) u płatnika składek E. C. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy zlecenia od 01 stycznia 2006 r.

J. M. (1) od 16 stycznia 1997 r. pobiera świadczenie emerytalne. Umowa zlecenia jest dla zainteresowanego jedynym tytułem rodzącym obowiązek ubezpieczeń społecznych.

J. M. (2) został przez płatnika składek zgłoszony do ubezpieczenia społecznego od dnia 1 stycznia 2013r.

Okoliczności niesporne, vide: umowy zlecenia - k. 1-11 akt ubezpieczeniowych, k.5 akt sprawy – koperta, zaświadczenia k.97 akt spraw-koperta, zawiadomienie wraz z potwierdzeniem odbioru- k 1 akt ubezpieczeniowych, decyzja z dnia 25.10.2012 r. – k.2 akt ubezpieczeniowych, protokół kontroli – k.15-25 akt ubezpieczeniowych, wniosek z dnia 22.11.2012 r. - k.27-28 akt ubezpieczeniowych, decyzja z dnia 03.12.2012 r. – k.29-30 akt ubezpieczeniowych.

Od dnia 01 stycznia 2006 r. do dnia zgłoszenia zainteresowanego do ubezpieczenia społecznego, i nadal, zainteresowany J. M. (1) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywanej umowy zlecenia u płatnika składek E. C..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów i ich kopii i odpisów zgromadzonych w aktach ubezpieczeniowych oraz w aktach sprawy, których prawdziwości i rzetelności nie kwestionowała żadna ze stron postępowania, w związku z czym Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności z urzędu. Dokumenty urzędowe i ich kopie należało uznać za wiarygodne jako sporządzone przez właściwy organ, w odpowiedniej formie, których autentyczność nie została podważona przez żadną ze stron.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

W świetle ustalonego wyżej stanu faktycznego odwołania E. C. nie zasługują na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do oceny zasadności stwierdzenia przez organ rentowy podlegania przez zainteresowanego J. M. (1) obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu wykonywanej umowy zlecenia u płatnika składek E. C. w okresie od dnia 01 stycznia 2006 r.

Przedmiotem postępowania była odmienność w dokonaniu przez strony niniejszego procesu subsumpcji okoliczności faktycznych sprawy pod przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.), regulujące zagadnienie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Wskazania wymaga, iż stosownie do treści art. 2 ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz.U.95.65.333 j.t.), który to przepis obowiązywał do dnia 1 stycznia 1999r., tj. do wejścia w życie ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1998r., Nr 137, poz.887 ze zm.), obowiązkowe ubezpieczenie społeczne z tytułu umowy zlecenia nie obejmowało osób, które zawarły umowę zlecenia, jeżeli osoby te miały ustalone prawo do emerytury lub renty, chyba że osoby takie zgłosiły wniosek o objęcie ubezpieczeniem.

Po wejściu w życie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych a więc po dniu 1 stycznia 1999 r. osoby takie nadal nie podlegały obowiązkowemu ubezpieczeniu z tytułu umowy zlecenia stosownie do treści art.9 ust. 4 i 5.

Wprowadzenie takiego obowiązku nastąpiło natomiast od dnia 30 grudnia 1999r. z mocy ustawy z dnia 23 grudnia 1999r. zmieniającej ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.99.110.1256), która wprowadziła do art. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych ustępy 4a i 4b, wprowadzające obowiązkowe podleganie ubezpieczeniu społecznemu z tytułu umowy zlecenia osób mających ustalone prawo do emerytury lub renty, jeżeli jednocześnie nie pozostawały w stosunku pracy (ust.4a) bądź pozostawały w takim stosunku, jednakże umowę zlecenia zawarły z pracodawcą bądź wykonywały zleczone prace na rzecz swojego pracodawcy (ust.4b). Jednocześnie jednak z mocy art.14 ustawy zmieniającej, do umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, oraz do umowy o dzieło - zawartej przed upływem 14 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy zastosowanie znajdowały nadal przepisy dotychczasowe ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, z mocy których jak już wyjaśniono powyżej, osoby mające ustalone prawo do świadczenia z ubezpieczenia społecznego, nie podlegały obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu umowy zlecenia.

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy konieczne było więc ustalenie, kiedy zostały zawarte umowy zlecenia łączące ubezpieczonego J. M. (1) oraz płatnika składek E. C.. Do umów zawartych bowiem po dniu 13 stycznia 2000 r. zastosowanie znajduje nowa regulacja wprowadzająca obowiązkowe podleganie ubezpieczeniu społecznemu. Spornym było także, czy zawierane kolejno po sobie umowy zlecenia należy traktować jako kontynuację pierwszej umowy, tj zawartej 01 października 1999 r., czy też jako umowy odrębne. W pierwszym przypadku J. M. (1) nie podlegałyby bowiem w myśl uprzednio obowiązującej regulacji obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

W świetle twierdzeń skarżącej, iż kolejno zawierane umowy zlecenia pomiędzy płatnikiem składek a J. M. (1) były jedynie przedłużeniem pierwszej umowy, tj zawartej 01 października 1999 r., wskazać należy, iż zdaniem Sądu Okręgowego, ponad wszelką wątpliwość płatnika składek E. C. oraz J. M. (1) po dniu 01 stycznia 2006 r. łączyło 5 odrębnych umów zlecenia zawartych na okres zatrudnienia od dnia 01 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r., od dnia 01 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., od dnia 01 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r., od dnia 01 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2011 r. oraz od dnia 01 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r.

Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie (art. 734 k.c.). Zgodnie z art. 750 k.c., do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. To odesłanie oznacza, iż umowa zlecenia jest umową, którą należy interpretować szeroko przy ocenie jakiego rodzaju umowa łączy strony stosunku cywilnego. Odesłanie to znajduje zastosowanie wówczas, gdy przedmiotem umowy jest dokonywanie czynności faktycznej, a umowa nie jest unormowana w przepisach dotyczących innych umów nazwanych jak umowy o dzieło, agencyjnej, komisji itp. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie (art. 734 § 1 k.c.). Dla ważności umowy wystarczy, że złożona przez jedną stronę oferta (tj. wyrażona wola zawarcia umowy oraz określenie istotnych jej postanowień) zostanie przyjęta przez drugą stronę.

Wskazać należy, iż mając na względzie specyfikę postępowania w sprawach ubezpieczeń społecznych oraz fakt, iż w przedmiotowej sprawie pomiędzy płatnikiem składek, a organem ubezpieczeń społecznych powstał spór dotyczący obowiązku ubezpieczeń społecznych – Sąd Okręgowy uznał, że przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy zasadnicze znaczenie winna znaleźć zasada wyrażona w art. 6 k.c., zastosowana odpowiednio w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Sama zasada skonkretyzowana w art. 6 k.c., jest jasna. Ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga pierwsza, część ogólna. Stanisław Dmowski i Stanisław Rudnicki, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2005 r., wydanie 6).

Przenosząc powyższą regułę na grunt niniejszej sprawy przyjąć należy, iż skarżący decyzję ZUS płatnik składek, zaprzeczając twierdzeniom organu rentowego, który na podstawie przeprowadzonego postępowania kontrolnego dokonał niekorzystnych dla niego ustaleń, winien był w postępowaniu przed sądem nie tylko podważyć trafność

poczynionych w ten sposób ustaleń dotyczących obowiązku ubezpieczeń społecznych, ale również, nie ograniczając się do polemiki z tymi ustaleniami, wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych z jego stanowiskiem reprezentowanym w odwołaniu od decyzji.

W ocenie Sądu Okręgowego, w przedmiotowej sprawie skarżący płatnik E. C., nie zdołała obalić ustaleń dokonanych przez pozwanego sprowadzających się do ustalenia, że ubezpieczony J. M. (1) podlegał u płatnika składek obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu jako osoba wykonująca umowę zlecenie w okresach od dnia 01 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r., od dnia od 01 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., od dnia 01 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r., od dnia 01 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2011 r. oraz od dnia 01 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. Twierdzenia skarżącej, iż kolejno zawierane umowy zlecenia pomiędzy płatnikiem składek a J. M. (1) były jedynie przedłużeniem pierwszej umowy, tj zawartej 01 października 1999 r. nie znajdują żadnego odzwierciedlenia w jakiegokolwiek dokumentacji zgromadzonej w sprawie i jako takie – w ocenie Sądu – nie są wystarczające do poczynienia na ich podstawie wiarygodnych ustaleń faktycznych. Wskazać należy, iż zeznania świadka J. W. oraz samej skarżącej i zainteresowanego J. M. (3) były w tym zakresie niemiarodajne i niewystarczające, jakkolwiek usprawiedliwiają przekonanie płatnika o braku nieprawidłowości jej działań . Należy jednak podnieść, iż przekonanie płatnika o braku obowiązku opłacania składek, potwierdzone nieprawidłowymi wnioskami ZUS zawartymi w protokole kontroli, nie zwalniają z obowiązku opłacenia składek, który powstaje z mocy prawa.

Podsumowując więc powyższe ustalenia i rozważania wskazać należy, iż skoro po dniu 01 stycznia 2006 r., w okresie obowiązywania nowej regulacji prawnej, płatnik E. C. zawarła z ubezpieczonym J. M. (1), dla którego umowa zlecenia jest jedynym tytułem rodzącym obowiązek ubezpieczenia, kolejne umowy zlecenia na okresy zatrudnienia od dnia 01 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r., od dnia od 01 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., od dnia 01 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r., od dnia 01 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2011 r. oraz od dnia 01 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r., to stosownie do cytowanego wyżej przepisu art. 9 ust. 4a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podlegał on z tytułu wykonywanej umowy zlecenia u płatnika składek E. C. obowiązkowo powszechnemu ubezpieczeniu społecznemu w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji z dnia 03 grudnia 2012 r.

W związku z powyższym stwierdzić należy, iż decyzja ZUS z dnia 03 grudnia 2012 r. obejmująca J. M. (1) obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tytułu wykonywanej umowy zlecenia u płatnika składek E. C. w okresie od dnia 01 stycznia 2006 r. jest prawidłowa.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy, w pkt. I wyroku na podstawie art. 355 k.p.c. umorzył postępowanie odwoławcze od decyzji z dnia 25 października 2012 r. wobec wydania decyzji z dnia 03 grudnia 2012 r., w pkt. II zaś na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami oddalił odwołanie płatnika E. C. z dnia 03 grudnia 2012 r. jako bezzasadne.

SSO M. Graul